

A MUNKA

IX. évfolyam. 1 szám.

Ára 24 fillér

Salgótarján, 1931. január hó 3

Bátorság, bölcsesség, bizalom.

Irta: Vitéz Gömbös Gyula m. kir. honvédelmi miniszter.

Nemzetünk ezeréves története folyamán gyakran ért válságos idők. Nincs nemzet, amelynek élni akarását többször tette volna próbára balsorsa és nincs nemzet, amelynek többször kellett volna bebizonyítania, hogy akar is és tud is élni ezen a földrészen, melyen őrt állania, ugylátszik, isteni rendelés alapján kell. Világosabb napokat azonban még ez a sokat próbált nemzet sem ért, mint a jelenkor napjai. Im már második évtizede küzd ez a nemzet hősies erőfeszítéssel az elmulás ellen, amelyre ellenségei — sőt tájékozatlan barátai is — már megérettnek hiték.

A köznyelv történelmi napoknak nevezi azokat az időszakokat, amelyek egy nemzet sorsára, jövő életlehetőségeire meszszekiható fontosságú eseményekből tevődnek össze.

Történelmi idők jelentőségeivel, eseményeinek horderejével a kortársak nagy többsége soha sincsen tisztában. Bizonyos távlatból kell visszatekinteni, bizonyos időnek kell elmulnia, hogy egy következő nemzedék előtt, tisztán állhasson valamely korszak jelentősége. Nagy események kortársai nem megértői, hanem csak szemlélői, szenvedő részesei koruknak.

Ilyen idők, mint aminőket ma is élünk, egyénnel, nemzettel szemben, fokozott követelményekkel lépnek fel. Egyén és nemzet, természetesen roskadozik azok alatt a terhek alatt, amelyeket ezek az idők vállára vetnek. Ezek az idők tenyésztek azután ki mindig, minden nemzetnél, a kishitűeket, a csüggedőket, akik nem

éreznek elég erőt magukban megküzdeni a megnehezített életfeltételekkel. Bövesen megtaláljuk ezt a fajtát a magunk portáján is, mert a magyar válság is kitenyészte a maga örökös csüggedőit. Ez a fajta, amely minden dolognak csak az árnyoldalát látja, ez az a fajta, amelyik minden érzésével csak a keserves jelenhez tapad, nem látja a jövőt, amelynek előkészítésére nem érez magában erőt s amelynek elkövetkezésében nem hisz. Pedig egy nemzet célja csak a jövő előkészítése lehet. Nem látják ezek a gyászmagyarok azt a nagy utat, amelyet ez a nemzet megásott sirja szélétől már a mai napig is megtett. Nem a megtett utat látják, hanem azt, ami még hátra van s amelynek megtételére önjerejüket elégtelennek itélik. Ezek azok a kezek, melyek cselekedni gyengék, tenni nem mernek és csak arra elég erősek, hogy másoknak tettekre kész kezeit is lefogják. Természetes dolog, hogy válságos időkben itt-ott csüggedés üti fel a fejt, de még természetesebb, hogy az államnak minden erejével küzdenie kell az ellen, hogy ez a csüggedés elhatalmasodjék.

A katonai szolgálati szabályzat a válságos időkben csüggedőket a legszigorubb büntetéssel, azonnali felkoncolással bünteti. Valami ilyesféle védekezésre, ha nem is ilyen szigoru formában, a polgári életben is szükség volna.

En nem állítom, hogy minden jól van úgy, ahogy van, de tárgyiagos bírálatot kérek, mert visszatekintve az elmult évtizedre, meg kell állapítani, hogy nagy lépéssel haladtunk a szebb magyar jövő felé. Mögöttünk van egy egész-

esen végrehajtott földreform, országunk ipari függetlenítése óriás lépéseket tett előre, kereskedelmi mérlegünk ijesztő passzivitása megszünt, mind több és több új barátal sikerült megértetnünk a magyar igazságot és ezek olyan eredmények, amelyek — és ha az általános gazdasági válságot figyelembe vesszük is — mindenkit egy jobb jövő biztos reménységével tölthetnek el.

Nem szeretem a kishitűeket. Nem tartom én egész embereknek. Nem az a baj, ha valaki ellenzéki. Elvégre a kormány valóban nem tett meg mindent. A kormány csak annyit tett, amennyit megtehetett. Lehet valaki ellenzéki, mert megvan győződve arról, hogy a maga erejével, a maga felfogásával, a maga küzdenitásával jobban szolgálja a magyar jövőt. Nem is ezek ellen szólok. De szólok az örökös kételkedők, a fejlőgatók ellen, akiknek a tenni nem merő keze, folytonos akadály a cselekvő magyarok teltrekész keze ügyében. Félre tehát ezekkel az akadályozó kezekkel!

Mindig bizakodó voltam s ma is az vagyok. Törhetetlenül hiszem, hogy az egészséges önbizalom, erős akarattal párosulva csodákra képes. Tudom, hogy mire képes egyetlen férfi akarata s tisztában vagyok azzal, hogy nincs erő, amely ellen tudna állni, millió férfi akaratának, ha ez az akarat egyre tör. Nekünk magyaroknak pedig van egy közös akaratunk. Ezer pártviszály választhat bennünket egymástól, ebben az egyetlen nagy akarásban mégis csak találkozunk.

De ahhoz, hogy ez az akarat diadalra jusson, férfiakra, önmagukban, társaikban, nemzetükben bizó férfiakra van szükség! A beteg, aki az élethez való reményét

már feladta, menthetetlen. Nemzet, melyik nem bizik a saját életeréjében, nem kelhet új életre. Nem kritikátlan öntulbecsülést hirdetek, de hirdetem az erőseknek, az egészségeseknek önmagukban való bizását, a legfontosabbat, amire a nemzetnek válságos napjaiban szüksége van.

Beszámolót szerettem volna adni az évforduló alkalmából, be kell vallanom; nem sikerült. Ez a nap még csak a naptárnak piros betűs napja; nekünk, semmi más, csak a régi rossznak a folytatása. De újabb lépcsőt üdvözlünk benne a szebb jövő felé. Eleink borral, buzával, békességgel köszöntötték az újévet. En nem élek a régi szerrel. En ma: bátorságot, bölcseséget és bizalmat hirdetek.

És ez maradjon a jelszó, mindaddig, amíg el nem jő a mi igazi új esztendőnk. Minden magyarok vigasságos ujesztendeje, amelyik, nem biztos ugyan, hogy január 1-vel lesz jelölve a naptárban, de biztos hiszem, hogy újabb ezer esztendőig fog tartani. És ha ez az idő eljön, akkor én is a régi móddal köszöntök, borral, buzával, békességgel. De addig: félre az utóból a gyávakkal menjünk, emelt fővel, a magunk útján! A bátorság, bölcsesség és bizalom útján.

Karácsonyi segélyakció a bányánál.

A Salgótarjáni Kőszénbánya R.T. Igazgatósága a régi tradícióhoz méltóan, sőt az idejére való tekintettel még fokozottabb mértékben kapcsolódott bele a gyermek felruházó jótékony akcióba, melynek során 700 iskolaköteles bányász árvagyermeket látott el ruhaneművel és cipővel.

Róth Flóris bányaugyifőtanácsos, bányai igazgató a segélyezésben azon nemesen elgondolt elvét jutatta érvényre, hogy a nagycsaládok progresszive a

„A MUNKA” TÁRCAJA

Manréza.

Mózes mindig Isten sátorához fordult a kétes ügyek és kérdések megjelítéséért, az imádság segítségével folyamodott, hogy a veszedelmeket és az emberek gonoszkodását elhárítsa. Ugy kell nekünk is szived rejtekébe vonulnod és ott nagy buzgósággal Isten segítségét kiesdekelned.

(Kempis Tamás, Krisztus követése. III k. 38 fejt.)

Ősszel októberben az acélgyári olvasókör 50 éves jubileuma ünnepélyén, a visszaemlékezések során felemlítettem, amit „A Munka” is leköszölt azt a szépséges haladást, amelynek az elmult félszázadban, különösen a technika terén tanúi voltunk. — Visszaemlékeztünk mi öregek, hogy mily gyermeki kíváncsisággal hallgattuk az iskolában és csodálkoztunk, amidőn tanárunk fonsorozott és macskabőr közvetítésével a Franklin táblából vagy a leydeni palackból egy-egy villamos szikrát tudott kiugrasztani.

Egy-egy kis szikrát akkor és most pedig már az egék villámaival versenyzve hatalmas áramok mozgatják a világ gazdasági életét.

Az elmult 50 év fejlődése igazán minden téren óriási volt, az anyagokban meglepően irapszás, de a lelkiekben visszacsúszó elszomorító — pedig talán a logika örök törvényei szerint elvárhattuk volna, hogy a lelkek is, párhuzamban az érzelmeik, erkölcsök dolgában gazdagabbá, nemesebbé fejlődjék.

Amikor lelkülete a nagy háboruban és azután végtelen leviszágázott, a történetek sehogysen lehet menteni, csak a legkeserubb váddal illetni.

Az Isten az embert saját képére teremtette, minden teremtménye fölé helyezte, hogy azokat felhasználva alkosson, vezessen, amde a teremtés koronája ugylátszik megfélekedzett küldetéséről, lelkét nem művelte, erkölcsileg visszaesett és ma már attól félünk, akik még feleszméitünk, hogy letűnnek az emberi lény kiváltságai és állati sorsra jutva elveszti vezetői hivatottságát.

Hiába rázod a fejed kedves olvasóm, egy lelketlen gyülelész had máris nyomoruságba, baromi igába görnyesztett egy jobb sorsra érdemes népet.

Ha visszatekintünk az őskorba, mindenütt megtaláljuk a népek között, ha a legprimitívebb formában is a vallást, — e kezdetleges népeket egy felsőbb lény tudata, féltése tartotta féken.

De mi fogja zabolázni a mai kor vallástalanját, akit elhanyagolt lelke, állati ösztöne hajt a bűnök fertőjébe.

Marx követői, hogy eszméinek megvalósítására alkalmas tömegeket kapjanak, testi, lelki nyomoruságba döntik az emberiséget.

És a lezúllott áldozatok lelke, generációk letűntével semmiféle emberi eszmére fogékony többé már nem lesz. Szinte érthetetlen e pokoli munka, nagyon lesúlyedt az emberi társadalom, amidőn ilyet ki tudott termelni magából.

Idevezetett bennünket az ugyne-

zett szabadgondolkodás, a vallástalanság, nem volt irány, a fékevesztett gondolatok céltalanul révedeztek, mint a hajók, vagy repülők, amelyek kormány nélkül a vihar, a vész rabjai lesznek.

Feltáruznak most az elmult 50 év az ugynevezett liberális kor erkölcsi bűnei, melyek nagyon lerontják e kor anyagi, technikai téren való haladását és kétségtelen sikereit. A szabadgondolkodást ringató időkben tenyészett a marxizmus és annak fokozatai, Lesajnálták a vallásosokat, legyalázták a papokat.

Ugyanezen időben burjánzott fel a szabadkőművesség, ezen zártkörű testvérségre berendezett titkos társaság, eleinte a jótékonyosság leple alatt, de aztán a két nagy hatalmat, a pénzt, meg a sajtót magukhozragadva, a népek egymás iránti gyűlöletét saját céljaik javára felhasználva megindították az emberirtó világháborút, hazugságokra hivatkozva lediktálták minden idők legigazságtalanabb békéjét és ami majd csak ezután fog következni, az lesz a legrettenetesebb, az a háború, amelyre nem Moszkva, de a sokkal veszedelmesebb tüzfészkek Páris lázasan fegyferkeznek.

Amint mondtam a régi népek vallásosak voltak, erkölcsi alapon állottak és ebből fakadt műveltségük, kulturájuk, mely előttünk sok tekintetben ma is bámulatunk és elismerésünk tárgyát képezi.

A kínaiak, indiánok, egyptomiak, később különösen a görögök, rómaiak világraszóló építőművészetükkel, szobrászat, költészet és bölcsészettükkel, — mi

tagadás — megvetették a mi kulturánknak is alapjait.

Vallásuk isteneit fantasztikus mesékbe, költészetbe illő keretekbe foglalták — de bár e népek nagy műveltséget és kulturát fejtettek ki, mégis le kellett tűnniök, hogy helye adjanak, egy magasabb, tisztultabb, igazabb, a művelt emberhez méltóbb felfogásnak, mellyel a Megváltó Istenember árasztá el a világot.

Az ő népeknél műveltségük dacára ott volt a kultura szegénye a satrapák fáraók korbácsa és a még kulturáltabb és klasszikus műveltségű, a fejlett jogállamban élő rómaiaknál a rabszolgaság és a nemesítő munka megvetése.

Ciceró, a rómaiak nagy szónoka egész nyíltan kimondotta, hogy a testi munka az emberekre lealázó.

A rómaiak rabszolgái, ezen állati sorban sanylódo emberek, ha megöregedtek és a munkát tovább nem bírták, akkor távol szigetekre deportálták őket, hogy ott elhagyatva éhen vesszenek.

És ily körülmények között tünt fel a Megváltó, a Szeretet megtestesülése, és az isteni eszme hatalmas megmozdulása megrázta a barbár kultura oszlopait és utóbb le is döntötte azokat.

A kereszt győzelmének nagy ára volt, a 300 éves harc alatt 30 pápa és 12 millió hívő mint vértanu volt az áldozat — ennyi vérbe került míg a felebaráti szeretet magasztos igéjét megértették, befogadták.

Pedig a kereszténység volt az első, amely a munkát megbecsülte, a kereszt-

gyermekük száma szerint nagyobb segítyezésben részesüljenek. A kiosztott ruhaneműk pedig kizárólag azt a célt szolgálták, hogy az iskolakötelesek a tél viszontagságaihoz mérten meleg ruhával és cipővel legyenek ellátva.

A 84. számú Stefánia csecsemő-védő helyiségeiben Dr. Soltész József ny. bányafőorvos lelkes vezetése és rendezése mellett dec. 20-án d. e. tartották meg a karácsonyfa ünnepélyt, mely alkalommal 100 család — akinél védenc van — babakelengyével, cukorral és szappannal lett ellátva. A kiosztás kedves munkáját Dr. Kovács Józsefné, Moticska Nándorné és Niederland Gyuláné urhölgyek végezték nagy szeretettel és odaadással.

Ezen a napon osztották ki Dr. Chorin Ferencné 2000 pengős ajándékát a 6-7 és 8 gyermekes családok között, mely nemes ajándék március 6-án hirdeti Dr. Chorin Ferencné nemes jószívűségét és fenkölt együtt érzését a nagycsaládu munkásság iránt.

Ugyancsak e napokban osztották illetve fizették ki Róth Flóris bányagazgató rendelkezésére a 4 és 5 gyermekes családoknak nyújtandó 12.000 pengős segélyt.

December 21-én fényes keretek között rendezte meg a Bányatisztikar a „Bányászgyermek karácsonyfa ünnepélyt”, mely alkalommal 200 család kapott kedves szeretet csomagokat, melyekben a sok jó édesség, alma, dió, datolya, füge, narancs mellett mindenütt egy-egy kedves játék vagy pompás könyv volt elhelyezve, remélhetőleg az apróságok őszinte öröme. A karácsonyfa ünnepély a Róm. Kath. kör. dísztermében volt megtartva, végtelenül kedves és nagy hozzáértéssel összeállított műsor keretében. Az ünnepélyt a társulati zenekar 10 tagu együttese nyitotta meg, Vilezsár Richard kitünő vezénylése mellett, szebbnél szebb karácsonyi dalokkal gyönyörködtetve a hallgatóságot. Majd Kuchinka Mária egy kedves prólogot adott elő, közvetlen bájjal és melegséggel. Egy nagyon kedves zeneszám után Szobal Klára szavalt szép előadással, méltó elismerést váltva ki a hallgatóságból. Ezután a „Két árva álma” címen egy nagyon-nagyon kedves táncos mesejáték következett Schreiner Jenőné és Deák József né urhölgyek rendezésében. Leírni is nehéz azt a sok aranyos apróságot a lepkéket, a törpéket, a tündérekét, a boszorkát, ördögöt, a tündérrajzolókat, a legkisebb kis tündért, az álomtündért és a szebbnél-szebb bájos gyereket és szereplőt, akiket nagyon ügyesen egyenként konferált be a „Zörgő haraszt” szerkesztője, aki egyben a táncjáték meséjét is mesélte. A lelkes közönség szünni nem akaró tapsal jutalmazta az ennivaló művészeket és egymásután megismételtette a szép táncjeleneteket. A nagyon

kedves táncszámokat Grosz Olga táncnő tanította be nagy hozzáértéssel. A bányatisztikar nevében k. Kraft Aladár bányatisztikár üdvözölte a gyermekeket mélyenszántó ünnepi beszédben. Majd a zenekar által előadott karácsonyi dalok akkordjai mellett gyulladt ki az óriási, remekül díszített karácsonyfa, amely alatt Gyurcsik Annuska szívbe markoló kedves verssel köszönte meg az árvák nevében a szépséges ünnepélyt. A természetzsufolási megöltö közösség egy nagyon-nagyon szép este emlékével távozott a Kath. Körből, ahol aztán megkezdődött a szeretet csomagok kiosztása, amelynek nehéz és fáradságos munkáját is Schreiner Jenőné és Deák Józsefné nagy hozzáértéssel és fáradhatatlan lelkesedéssel végezték.

Nem felelt meg a Bányavállalat a karácsonyi ajándékozások során az elaggott bányászok és bányászözvegyekről, amennyiben az ő részükre is 1200 pengő értékben osztottak ki élelmiszert és ruhaneműt.

A bányakórházakban is szépen sikerült karácsonyfa ünnepélyeket rendez-

Eltemették Sztranyavszky Sándor államtitkár-képviselőnk édesatyját.

Megrendítő hír futotta be karácsony másodnapján a várost. A rádió bementotta, hogy sztranyavai Sztranyavszky Géza balassagyarmati királyi közjegyző, kormányfőtanácsos, a balassagyarmati ág. hitv. ev. egyház felügyelője, Nógrád megye törvényhatósági bizottságának örökös tagja karácsony elsőnapján este elhunyt.

A megdöbbenést és részvét érzést nemcsak az váltotta ki, hogy városunk nagy képviselőjének és védelmezőjének atyja hunyt el, de az is, hogy az elköltözöttnek városunk és környékén is számtalan ismerőse, tisztelője volt.

De akiknek személyesen nem is volt alkalmuk Nógrád e puritán, mindenki által tisztelt nagy fiát ismerhetni, azok szívében is megrezdült a bánat hurja, hiszen egy a közért, másokért annyit dolgozó, tiszta lalkú nógrádi ejtette ki kezéből a becsületes magyarság lobogóját. A ritka nagy egyéniség előtt hajtott fejet annyiszor az a vármegye, amelyhez városunk is tartozott és a meggyűléseken vagy más közmegnyilvánulásokon megnyugvással, szeretettel nézett fel minden salgótarjáni az ősi család e képviselőjére.

Sztranyavszky Géza régi magyar nemesi családból származott, középiskoláit Budán és Szarvason végezte, a jogtudományokat pedig Eperjesen sajátította el. Már 26 éves korában kir. közjegyző lett Balassagyarmaton, ahol azóta vezető

tek, melyek közül különösen ki kell emelni a központi kórház ünnepélyét, amelyet nagy szeretettel és szívvvel szervezett meg Dr. Takács Adolf igazgató főorvos és jószágos lelkű neje, melynek következtében a betegek is kedves szeretet csomagokhoz jutottak, s egy gyönyörű ünnepség keretében, melyet Emma nővér rendezett igen nívósan és nagy hozzáértéssel. Ugy az apróságok játéka, mint a vonós quartet osztatlan tetszést váltott ki a megjelent betegek és vendégek részéről. Majd Traum esperes plébános tartotta meg magasszárnyalású ünnepi beszédét, méltatva azt a mély hatást, amelyet a betegek, a szenvedők lelkéből az ilyen bensőséges ünnepély kivált.

A karácsonyi ünnepek előtt került kifizetésre a dolgozók részére is a karácsonyi segély, mely alkalommal 160.000 pengőt folyósítottak különös tekintettel a nagycsaládu munkásokra.

A karácsonyi aktiók élénken biznyitják, hogy a Salgótarjáni Köszömbánya R. T. Igazgatósága őszinte megértéssel igyekszik a munkások helyzetét tőle telhetően segíteni.

szerepet töltött be úgy a társadalmi, mint a vármegyei és egyházi életben. Legidősebb közjegyzője volt az egész országnak.

A budapesti gyászszertartás a ke-repesi temető halottasházában 27-én délután folyt le óriási részvét mellett. A gyászszertartáson az elhunyt családtagjai, dr. Sztranyavszky Sándor belügyi államtitkár vezetésével, csaknem teljes számban résztvettek. Megjelentek ezenkívül a budapesti utolsó tisztességadásán: Scitovszky Béla belügyminiszter, Pesthy Pál ny. igazságügyminiszter, az Egységspárt elnöke, dr. Strauss István, a legfőbb állami számvevőszék ny. elnöke, bárciházi Bárczy István és Darányi Kálmán miniszterelnökségi államtitkárok, Issekutz Aurél, Perczel Miklós belügyi államtitkárok, Ladi Gusztáv ny. államtitkár, Andréka Károly, a budapesti államrendőrség h. főkapitánya, Dornig Henrik, Hetényi Imre főkapitányhelyettesek, dr. Török János, a budapesti államrendőrség főparancsnoka, Schill Ferenc tábornok, csendőrségi felügyelő, Hécsey Péter r. tanácsos és sokan mások. Az egyházi szertartást Raffay Sándor bányakerületi ev. püspök végezte, fényes papi segédlettel. A püspök magasan szárnyaló imával bucsuztatta az egyház halottját. Ezután gyászenek következett, amelyet a m. kir. operaházi énekkar adott elő, majd a budafoki evangélikus lelkész vett búcsút az elköltözöttől. A budapesti kir. közjegyzői kamara nevében és általában az ország

egy-egy iránti gyűlöletében kulminál, a krisztusi szeretettel akarom szembeállítani és meggyőzni az elfogultakat, hogy a felebaráti szeretet a leghatalmasabb fegyver, amellyel a mai társadalomban a népek között feltornyosult ellentétek, az oktalan gyűlölet, legyőzhetőek volnának.

Mindennek tudatában, mindezt mérlegre vetve társadalmunk és egyéni bűneinkkel terhelten szellemileg eljutottunk volna a Manrézához.

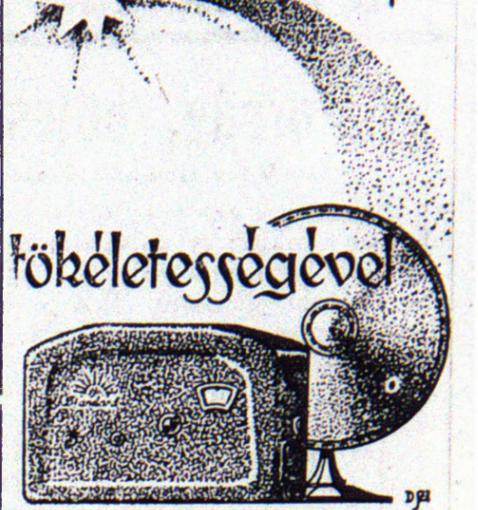
Budapesten vagyunk, a villamosok minden irányból mennek át a hidakon Pestről—Budára, a Széll Kálmán-terre, erre a városmajor melletti nagy villamos csomópont, ahol leszálunk és várunk míg a 81-es számú kocsik elökezik, addig bámulva nézzük a budai részek nagyarányú fejlődését és mindannyian megállapítjuk, hogy fővárosunk ez a legutóbb fejlődött része elragadóan szépen alakul.

A 81-re felszállva 10 perc múlva a régi zugligeti Szarvas vendéglőhöz érünk, — na, ez az egy hely gyermekkorom óta nem változott.

A régi léckerítés mintha 60 év óta ugyanaz volna, de annál inkább megváltozott a környéke.

Leszállunk, a keskeny kurnelesen át kieriünk a Labanc-utrá és előttünk egy terjedelmes szép park közepén feltűnik a Manréza, a Jézustársasági atyák modern stílusú szép monumentális épülete. Szívszorogva közeledünk, mi lesz most, kérdjük magunkban és eszünkbe jutnak a régi sötét, csendes néma zárdák szigoruan vezekló élete.

Mint üstökös az égen
ugy tűnt fel

Standard 3a

3+1 CSÖVES HÁLÓZATI RÁDIÓ!
Kapható minden jobb szaküzletben.

összes királyi közjegyzőinek képviseletében dr. Janits Imre budapesti kir. közjegyző mondott búcsúbeszédet. A gyászszertartás befejeztével a díszes koporsót Nógrádmarcalba vitték. A nógrádmarcali ősi kúriában a temetés 28-án d. u. fél 3 ó. volt, ahol városunk nagyobb küldöttséggel képviseltette magát. Résztvettek: Dr. Förster Kálmán polgármester, Veres Zoltán járási főszolgabíró, Róth Flóris bányafőtanácsos bányagazgató, Bérczy Sándor bányatanácsos, Sente László kormánytanácsos, Pitta Lipót rendőrkapitány, Elstner Gusztáv csendőrszázados, Traum Péter r. k. esperes, Csengődy Lajos ev. lelkész, Szántay István állományfőnök, Kis Lajos közjegyző, Horváth László városi tanácsnok, Figus Béla főjegyző, Dr. Holcsek Béla főügyész.

Az ősi vadszöllős tornácos kúria előtt repkényvel befutott faóriások között volt felravalozva a koporsó elborítva koszorúkkal. Két oldalán a vármegye kivont kardú hajdui körülötte pedig Nógrád minden neves embere állott le-hajtott fejjel. Sikerült feljegyeznünk Weimann G. alezreest, a bgyarmati helyőrség parancsnokát, Vlassaty Béla csendőr.

Csalódunk — belépésünk első pillanatától kezdve a rend, előzékenység, a figyelem és ebből kifolyólag a fegyvelm rabjai leszünk.

A szép tágas, világos, pálmákkal díszített folyosók és helyiségek, barátságos, előkelő benyomást keltenek, a központi fűtés, világítás, vízvezeték és a célszerű berendezések egész sorozata meglepnek bennünket.

Az izléses egyszerűség, a művészes elrendezés a ragyogó tisztaság kellemes otthoná varázsolják a lelkigyakorlatok e magasztos helyét.

Csalódnak azok is, akik mint a multban a papokban csak a kvaterkázó, jó tarokkpartner vélik feltalálni. Komoly lelkimunkára szánt hely ez, ahol mint egy fürdőhelyen a testet, itt a lelkünket fürösztik meg alaposan.

Az első ismerkedési és az utolsó búcsuzási estén megengedett társalgáson kívül, 3 napig minden butól, gondtalan mentesítve, a percekre előirt változatos program foglalja le időnket.

A szertartások isteni tisztleteken, imákon kívül amelyek a remek szép kápolnában folynak le, a lelkigyakorlatok tárgya, gerince, a magas nívóju előadások sorozata, amelyeknek a tárgyát, a biblia, evangélium, Krisztus élete, a Szent-ségek lényegének magyarázata, a Szent-tek életének példás tanulságai, a mai élet viszontagságos problémái, a bűn, a bánat stb. nyújtották. — E tekintetben a róm. kath. Egyház gazdag forrásokkal rendelkezik, — amelyet kimeríteni a

ténység volt az, amely az emberiség szégyenét a rabszolgaságot eltörölte, szent Pál apostol volt az, aki azt mondotta, aki nem dolgozik az ne is egyék.

Ezt kellene szívökben megőrizteni és soha el nem felejteni a munkásoknak azoknak, akik testi erejükkel is dolgoznak és méltán elvárják, hogy munkájukat megbecsüljék.

A harc tovább folyt a felburjánzó eretnkségek ellen és a népvándorlások alatt, az egyház azonban vértanuiból, példás életü szejteiben és nagyelméjú tudósaiban, köztük, mint szent Agostonban, erős oszlopokra támaszkodhatott.

A keresztényi kultúra, tudomány, művészet, építészet, festészet, szobrászat, zene óriási lendületet vett.

A 12-ik században megindultak a kereszties háborúk, feltámadt az eszményi lovagkor.

Hol vannak ma bouilloni Gottfriedek, Tankrédek, oroszlánszivü Richardok, szent Lászlók, akik eszméikért küzdöttek, de hol vannak a Hunyadiak, Kapisztránok, mert talán ma még százszor több ok szólíthatná táborba az igazakat, annyi bizonyos, hogy nem Paleszlinába, ez volna ma a kereszténység legszentebb háboruja.

A történelem évezredekén át igazolja a vallás hatalmát, mint a népek fenntartóját, bár ismerjük az ősvallások primitív voltát, erőszakos terjesztését, különösen ujabban a törökök, araboknál és ezekkel szemben látjuk föliszeresen a keresztényi vallás meggyőző, szeretetteljes tanításait, erkölcsi magaslatát, látjuk

az emberiséghez méltó erkölcsi határon belül a szabadakarat teljes érvényesülését.

Mindez két évezreden át biztosította és ezután is a világvégeztéig biztosítani fogja a művelt emberiséget és a keresztény államalakulatok fennmaradását.

Sok eszmeharc folyt a vallás és tudomány viszonyáról, azt állították, hogy a vallás butit és a tudományok akadályozója.

A francia akadémia halhatatlanjai mostanában, akiket eziránt megkérdezték, kivétel nélkül a vallás mellett döntöttek, pedig az extrém szélsőségeken mozgó franciak között buzgó katolikusok ma nincsenek többségben.

Nem is nyilatkozhattak másként, mert ha a tudomány annyira fejlődne, hogy tényleg eljuthatnánk a mai ábrándok céljához, — a holdba, még akkor is egyetlen milliméterrel sem jutnánk közelebb a végtelenség fogalmához, a Teremtő titokzatos mivoltához, ahol a hit, csakis a hit tud örökkön örökké eljutni.

Midőn ilyen, előttem szokatlan nehéz tárgyról írok érzem gyenge mivoltomat, assissi szt. Ferencz hitbuzgalma, aquinói szt. Tamás vallásbölcészete, a nagy Ottokár püspökünk aranytolla kelene ahhoz, hogy mindezt méltóan kellő megvilágításba helyezve állítsam az olvasó elé.

De bízom a kedves olvasóim jóindulatában akik megértik, hogy a mai társadalom végzetes hibáit, mely a népek

NEM

vagy jó magyar, ha külföldi
árut vásárolsz

NEM

külföldi és mégis a legjobb
a CSEPEL gyártmány

SOHA

nem bánod meg, ha CSEPEL
varrógépet és kerékpárt vásárolsz.

Beszerezhető „CSEPEL“ varrógépek lerakatánál
Salgótarjánban: SZABOLCSI MÁRTON cégnél.

A létfenntartási költségek a békebeli színvonalon.

A novemberi áralakulási adatokból a statisztikai hivatal kiszámította, hogy a létfenntartási költségek november végén a békebeli nivóra szállottak le. A csökkentést az élelmezési és ruházati költségek olcsóbbodása idézte elő. Ha a létfenntartáshoz szükséges árucikkek jelzőszámát a háború előtti években 100-nak vesszük, akkor ez a jelzőszám az idei október végén 102,7 mutat. A novemberi olcsóbbodás következtében 2,7 százalékkal szállott alá a jelzőszám, úgy hogy egészen a békebeli nivóval lett egyenlővé. Ez a számítás a lakberekkel együttesen tekintetbe vett létfenntartási költségekre vonatkozik. A lakberek ugyanis általánosságban valamivel alacsonyabbak a békebeli nivónál. Ha a lakberekkel eltekintve végezzük a számítását a többi létfenntartási költségekre úgy az eredmény valamivel kedvezőlenebb és az arányszám 104,4-et mutat.

A nagykereskedői árak jelzőszáma a békebeli nivó alatt mozog. Néhány évvel ezelőtt a nagykereskedelmi árak a világpiacra 60 százalékkal a békebeli árak fölé jártak és indokolatlanul nagy volt a különbség a nagy és kiskereskedelmi árak között, ami ezután megzavarta a gazdasági élet egyensúlyát.

Sok szó esett az utóbbi időben a nyersanyagok és élelmiszerek árzuhanásáról. Ezt a nagy áresést valamennyire megmagyarázza az a körülmény, hogy a nyersanyagok és élelmiszerek termelése a háború kitérése óta körülbelül 25 százalékkal emelkedett, míg a világ népessége ugyanezen idő alatt csak 10 százalékkal szaporodott. Ha tehát a háború és az utána következő zavaros helyzet nem is pusztított volna el oly sok értéket és ezáltal nem növelte volna meg a szegénységet és a vásárlóképeség hiányát, még akkor is nagy volna az aránytalanság az árukészletek nagysága és az árucikkek iránt mutatkozó csekély kereslet között.

A világ idei gabonaterméséről legutóbb közzétett adatok szintén azt bizonyítják, hogy a termelés emelkedőben van. A Rómában székelő nemzetközi mezőgazdasági intézet most közölte, hogy a világ búzatermelése az idén körülbelül 4 1/2 %-kal volt kedvezőbb, mint tavaly, sőt az idei terményeredmény az utóbbi évek átlag termését közel 5 százalékkal haladja túl. A világ rozstermelése 1 0/0-kal kisebb lett ugyan, mint az előző évi termés, de az utóbbi évek átlagához képest még így is 12 százalékos emelkedést mutat. Csupán a zabban volt alig szám-bajóvó csökkenés az elmúlt évek termés-átlagával szemben. Különösen az amerikai gabonatermő terület megnagyobbodása idézte elő nagyobb mértékben a gabonatermelés emelkedését. De nemcsak a terület nagyobbodott, hanem a modern gazdálkodási módszerek is megjavították a termésátlagot. Így állott elő az a helyzet, hogy 1920 óta a világ minden évben kerek 20 millió métermázzal termel többet, mint az előző esztendőben. Természetesen ez a helyzet Amerikát is súlyosan érinti és az amerikai gazdák már meg is csinálták a tervet a helyzet orvoslására. Minthogy az árzuhanás a kereslet és a kínálat viszonyának az eltolásából állott elő, a farmerek elsősorban ezt az egyensúlyt akarják visszaállítani.

Gvapotban, cukorban, kávéban is több ízben csökkentették már a termelést Amerikában olyan években, mikor tul-produkció mutatkozott. Ehhez a módszerhez akarnak most a gabonával folyamodni. Redukálni akarják a búzatermő területet és rá akarják venni az amerikai fogyasztót, hogy táplálkozásában több búzát, illetőleg búzaterméket használjon fel. A farmerek szövetsége nagy propagandát akar indítani ebben az irányban.

Idáig óriási expottervei voltak Amerikának. A mostani rossz értékesítési viszonyok azonban a külföldi piacok meghódítása helyett egész más gondolatokat juttattak a farmerek eszébe. Azon gondolkodnak, hogy ha a búzatermelést annyira csökkentik, a fogyasztást pedig annyira emelik, hogy a kettő körülbelül fedezni fogja egymást, tehát Amerika nem lesz többé búzakiviteli ország, akkor az amerikai búzavám érvényesíteni fogja hatását a buza árában. Tehát, ha a világválság a többi országokban tovább is tartana az amerikai gazda mégis kielégítő árat fog kapni búzájért. Az új vámtarifa szerint Amerikában 42 cent a buza váma. A buza árának a csökkenése pedig a normális átlaghoz képest mindössze csak 39 cent. Ha tehát a kivitel megszűnne és a búzavám érvényesülhetne a buza áralakulásánál, akkor a buza újból fel-emelkednék a normális árnivóra. Amerika abban a szerencsés helyzetben van, hogy könnyebben tudja nélkülözni a buzaexportot, mint mi, de ezért Amerikában sem hisznek abban, hogy az elmondott terv egykönnyen valóra válhat.

boldog újévet kíván
üzletfeleinek.
megbizóinak,

erdős hirdető

józsef irodája
budapest,
teréz-körut 35. telefon: 125-58

Eljegyzés. Donászy Anikó és Gáspár Jenő szig. orvos, Donászy Magdus és Kokoly Nándor tanár jegyesek.

Vármegyénk közigazgatási bizottságának ülése. Pályi Pál vármegyénk főispánjának elnöklété alatt december hó 16.-án köz. biz. ülés volt, melyen a következő alispáni jelentést olvasták fel: Salgótarján r. t. város polgármesteri hivatalában, valamint a salgótarjáni, rétsági és szobi járás főszolgabírói hivatalokban a Főispán ur Ömeltóságával együttesen ügymeneti és pénzügyi vizsgálót tartottunk, amelynek során különös észrevétel nem merült fel. Ezzel kapcsolatban bejelentem, hogy a Belügyminisztériumnak ugynevezett vármegyei vizsgáló bizottsága 5 héten át tartó alapos és legkisebb részletekre is kiterjedő vizsgálattal a vármegye közigazgatását, valamint számvételét és pénzügyi helyzetét megvizsgálta. A vizsgáló bizottság az itt látottak és tapasztaltak felett kiváló elismerésnek adott kifejezést. A december hó 11-én megtartott törvény-

hatósági közgyűléshez intézett jelentésemben ismertetem vármegyénk pénzügyi helyzetét és ezzel kapcsolatban kimutattam, a vármegyének a községekkel szemben fennálló követeléseit, valamint a vármegyével szemben fennálló adóhát-rálékokat. Ez a jelentés október havi állapotot tüntette fel és azóta a helyzet némileg javult, miután a községek vármegyei hozzájárulása 484 ezer pengőről 378 ezer pengőre, az utadó és közmunka hátrálék 602 ezer pengőről 438 ezer pengőre, a jegyzői fizetési alap követelése 228 ezer pengőről 153 ezer P-re csökkent. Ez is azonban még mindig oly óriási összegű hátrálék, amely a vármegyei feladatok teljesítését, valamint a normális gazdálkodást lehetetlenné teszi. A szegény gyermekek karácsonyi felruházására 400-400 pengő segélyt utaltam ki Balassagyarmat, Salgótarján megyei városok és Nagymaros község részére. A közigazgatási bizottság nagyrabecsült tagjainak kellemes karácsonyi ünnepeket és boldogabb új esztendőt kívánva, tisztelettel kérem jelentésem tudomásvételét. Baross alispán. Helyettes tanerőköül alkalmaztattak: Hesztera Pál Vizslán, Novákiné Henrich Sarolta Somoskőújfalun, Róosz Márton Kisterenyén, Csipkayné Császár Ilona és Szöllősyné Mező Irén Salgótarjánban. Athelyeztettek: Kirchner Béla Kisterenyéről Csepelre és Zeley Irén Somoskőujaluból Rákospalotára. Megválasztottak: Csábi Károly akarcsecségi róm. kath. iskolához. Polgári iskolánál alkalmaztattak: Schleifer Ilona és Tóth Lajos Salgótarjánban.

Meghülésnél
rheumatikus
fájdalmaknál:

Aspirin-
tabletták.

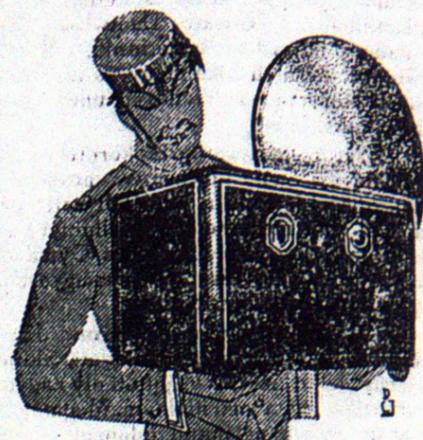
Csak gyógyszerárúban kaphatók.
Aspirin felülmulthatatlan.

Értesítés. A K. E. salgótarjáni csoportjának elnöksége értesíti a tagtársakat és az érdeklődőket, hogy a mátrai menedékházhoz tervezett autóbussz kirándulás megfelelő számú jelentkező híján elmarad.

Vidéki magántanulók eredményesen vizsgázhatnak a Walter Magántanfolyam útján, mert az intézet lehetővé teszi, hogy rendes elfoglaltságuk mellett lakóhelyükön levelezés útján sajátíthassák el a szükséges ismereteket. Forduljon felvilágosításért az országszerte előnyösen ismert Walter magántanfolyamhoz, Budapest, Rákóczi-ut 51.

Műkevelői előadás az Acélgyárban. Az acélgári Olvasóegylet m. hó 13-án nagy anyagi áldozattal szépen sikerült műkevelői előadást rendezett. E műkevelői előadások nemcsak azért jelentősek, mert tisztes szórakozás keretében, az izlés fejlesztésének céljával gyűjtik össze a közönséget, hanem azért is, mert a szereplők számára egy-egy nemes szöveg megtanulása szellemi és erkölcsi értéket jelent. A műkevelői előadások az izlés fejlesztésével megértőbb közönséget nevelnek a magyar irodalmi és színművészet számára. Ezért a nemes, keltős célért hoz áldozatot városunk legrégebb, neves kulturegyesülete. A legjobb erővel, kitűnő rendezésben és művészi előadásban mutatta be az Olvasóegylet Zilahy Lajos „A Tábarnok” című nagyszerű színművét. „Telt ház” volt, de ez a kitűnő előadás „Zsufolt” házat is valóban megérdemelt volna. A Művészi rendezést és betanítást nagy avatottsággal Szabó István végezte. Liznyánszky Antal tervezte a diszletezést és különösen mesteri munkát végeztet a III-ik felvonás első részében. Megkapóan kedves volt Judit szerepében Kirner Vali s utólrhetetlenül pompásan alakította a tábornokot Tóth Béla. A darab két egyvágásu, kiemelkedő szerepében valóban kiváló nyújtott Gracza Jolán, mint grófnő és Szabó István, mint főorvos. Pojedák Margit az eleven hódító ápolónő szerepében tűnt ki, Szartorisz Vali Pásztorne szerepét alakította élet-hűen. Székely főhadnagyot Jancsik Gyula, a műtősnőt Hirschbrich Vali alakították realizáláskusan. Józsi alakítást nyújtott Hordóssy kapitány szerepében ifj. Grusz Ferenc Márkus hadnagy szerepében Csarba Mihály és Rác tisztiszolga szerepében Papp Ervin. A műkevelői együt-

**BOLDOG
ÚJÉVET!**

1931
**Standard
Radio**

tes minden tagja művészi erővel dolgozza ki részleteiben is a darab minden szerepét. A darab meseje gyorsan és ötletesen pergett le előttünk s a műkevelők egytől-egytől kitűnő adtak külön-külön és művészi összjátékot együtt. Az Acélgári Olvasóegylet büszke lehet ezen előadásra, mert a közönség magyar lelke sokáig maradó, művészi benyomásokat nyert és irodalmi szinten mozgó előadásban gyönyörködött. H. K.

Műkevelő-est Amáliaaknál.

Karácsony másodnapján mindenképpen jólsikerült előadással gyönyörködött a amáliaaknai bányászifjúság a szinte szokatlanul nagyszámú közönséget. Előadták: „A cigány” című népszínművet. A szereplők egytől-egytől oly jól alakították a darab alakjait, hogy köztük dicséret dolgában különbséget tenni lehetetlen. E régi darab élethűen beilleszkedett az ujonnan e célra festett színpadok előterébe, amit szintén a szereplők készítettek nagy ambícióval, rendezőjük irányítása mellett. Általános megnyilvánulás szerint ez volt most a környék legjobb előadott műkevelő előadása és reggelig tartó táncvígalmá.

***SINGER VARRÓGÉPEK
MÉGS A LEGJOBBAK!***

Az árakat 15-20% -kal lezállítottam!
Nagyban. rendeléseket elvállalok!

**Gyöngyössy Rezső
cipőüzem**

(Kainer-ház) Salgótarján.
Pécskö-uca 2. Telefon 47. sz.

**Készít rendelésre felelősség
mellett:**

Ortophéd, sport, vadász és egyéb I. osztályú férfi, női és gyermek, ráman varrott és szeges cipőt. Férfi és női luxus és strapa csizmát, halina-csizmát!

Egységes ártípusok:

Tetszés szerinti szín és forma, a legmegbízhatóbb anyagból kiállítva.

lezállított ár

férfi és női 15-18-20 pengő,
fiu és leány 31-35 sz. 10-13-15 P.
fiu és leány 36-39 sz. 11-13-17 P.

Az anyagért, valamint munkáért, miután csak kiváló, megbízható anyagból dolgozom

felelősséget vállalok!

Sürgős rendelést 24 óra belül lebonnyolítok! - Javításokat gyorsan és szakemberrel elkészítek!

Gazdaságilag tarthatatlan határok.

Hét ország kormánya Genben az ottani tudományegyetemmel kapcsolatban Középeurópai Tudományos Intézetet alapított. Ennek célja, hogy kikutassa a Középeurópában pusztító gazdasági válság okait és megtalálja a segítség módjait. Az intézet politikailag semleges, nem huz sem az egyik, sem a másik néphez vagy nemzethez, tehát elfogulatlanul végzi tudományos munkásságát, vagyis keresi az igazat és az igazságot. Neki mindegy, vajjon megállapításai tetszenek-e a győztes államoknak, avagy sem és munkásságát nem befolyásolja az erősek antipatiája, vagy a gyengék rokonszenve.

Nos ez az elfogulatlan nemzetközi tudományos fórum már első megnyitásközösében, programvallásában olyan igazságokkal lép a világ elé, az emberiségnek fel kell figyelnie. Elnöke Burky professzor, a genfi Földrajzi Társaság elnöke megnyitójában őszintén kimondja, hogy a gazdasági bajok legfőbb oka a győztesek által diktált új határok helytelensége. Szerinte Középeurópa legnagyobb baja az, hogy a lakosság az új határokat folytan teljesen elveszítette vásárló képességét. Az új határok okozzák azt is, hogy a kifosztott népek elviselhetetlennek érzik az új határokat által teremtett helyzetet, viszont azok a népek, akiknek területe az idegen országokból történt elcsatolás folytán nagyobbodott, bizalmatlanok a faji testvéreiktől elvágtott új lakossággal szemben. Mindezek alapján a mai határokat a bizalmatlanság határainak kell nevezni, amelyeken belül megértés és békés együttélés nem lehetséges. A jeles genfi professzor abban a tételben foglalja össze véleményét, hogy ezeknek a tartha-

atlan határoknak, még a jelenlegi generációk szemellettára kell leomolniuk, mert a jelen generáció sem érheti be azzal, hogy nyomorúságán majd a líai enyhítenek. Szerinte addig nem lesz kiengesztelődés Középeurópában, amíg a lehetetlen új határok kiigazításával vissza nem tér a szomszédos népek között a gazdasági egymásrataltságot tudata.

Ime így hódít napról-napra a magyar igazság: a magyar revízió követelése. Olasz, angol barátaink után már a francia sajtó is napirenden tartja a revízió problémáját és most egy jelentékeny nemzetközi tudományos fórum a svajci illetékes tényezőket is a mi táborunkba sorozza be. Bizvást el lehet mondani, hogy a magyar revízió gondolata a maga benső erejénél, az igazság hatalmánál fogva máris nagy léptekkel közeledik a megvalósulás felé. Az igazság utban van és semmi ármány többé fel nem tartóztathatja. A magyar nép hallatlan erőfeszítése becsületes békeszeretete, önbizalma, céltudatos, szívós munkakézsége és áldozatosága lassanként megindítja a legkeményebb szíveket is és talán már nincsen messze az az idő, amikor az egész művelt világ egy táborban lesz velünk a békés revízió ki-követelésében. Az igazságos, nemzetileg természetesen határok visszaállításánál Középeurópában nincs békés gazdasági fejlődés. A távoli külföld ezt már belátta. Ennek a belátásnak azonban előbb-utóbb be kell következnie azokban az utóállamokban is, amelyek nemcsak jogilag, hanem erkölcsileg is indokolatlanul és minden gazdasági logika ellenére osztozkodnak magyar területeken és a törzsköcs magyarság millióin.

A Szent Erzsébet Nőegylet és Maria-Kongregáció karácsonyi ünnepélye. Karácsony! — Szent misztériumod az irgalom gyakorlására indít; lelkünk az irgalmasság utjait keresi! Ezen az uton világít Szent Erzsébet fényes arculata, az ő nevében rendezte meg karácsonyi ünnepélyét a Kath. Nőegylet és Maria-kongregáció. Megilletődötten sereglettek össze az inséges szegények a Kath. Kör. nagytermébe, ahol nagyszámúban gyűltek össze a két egyesület tagjai és vendégei is. Megható, komoly ünnepélyesség áradt szét a teremben. — Az ünnepély az I. ker. áll. el. iskola növendékeinek két karácsonyi énekével kezdődött. Utána az ünnepély jelentőségét főtisztelendő Márkus Lajos tárta az egybegyűltek elé. Szavaival hálát igyekezett fakasztani a szegények szívében azok iránt, akik Szent Erzsébet szellemétől áthatva figyelik lépéseiket, szívükön hordják szegénységüket s azt enyhíteni törekcsenek. Végül köszönetet mondott mindazoknak, akiknek bármilyen szerepük volt a segélyezés létrehozásában.

Az ünnepély további műsorán a Kovács Géza igazgató vezetése alatt álló elemi iskola növendékei emelték szereplésükkel az áhítatos hangulatot. Egy kedves szavaltat után a „Babavásár” c. bájos karácsonyi gyermekdarabot adták elő lebilincselő kedvességgel. A 80 szereplő betanításának fáradságos munkáját Tamaskovichné és Chmell Ilonka tanítónők végezték. Ezután megkezdődött az ajándékok szétosztása, mely a terem zsu olt-sága mellett is szép rendben és figyelmességben, bámulatos gyorsasággal zajlott le. Köszönet illeti Pitta Lipót rendőrfőtanácsost, aki a rendet és nyugodtságot biztosította intézkedéseivel. Téli sötét éjszaka van a magyar földön! El-esettségünkben jobban kell egymást segíteni és szeretni! Minden fáradságot megért az a nagy öröm, ami a megajándékozottaknak szeméből csillogott. A kath. asszonyok és leányok önfeláldozó szívvel támogatják a nyomorító szegényeket. A sötét magyar télben így munkálkodnak a magyar tavasz és boldogság előjvetelén!

Karácsony. Kisterenye község mindkét iskolája az ünnepek alatt szárnyai alá gyűjtötte növendékeit, hogy karácsony melegét és szeretetét hintse szét közöttük. Az áll. iskola tanulóinak karácsonyiünnepélye dec. 20-án d. u. az új iskolaépület nagytermében volt megtartva. A terem zsufoltság megdöbbentette az érdeklődők, gyermekek és komoly felnőttek, akiknek szemében fölcsillantak az

öröm, a meghatottság, a karácsonyi szeretetet harmatái. Az ünnepély műsora a következő volt: 1. Prológ. Előadta: Nyolc tanuló, 2. Ünnepi beszéd. Tartotta: Horváth Gyula plébános, 3. Betlehemi pásztorjáték 1. képben. Előadta: Több tanuló, 4. Karácsonyi tündérvjáték, 1. képben. Előadta: Több tanuló, 5. Bölcsődal (előképpel.) Énekelte: a III. leány osztály. Ezeknek az apró daraboknak mindegyike őszinte, kedves örömmel töltötte el a megjelenteket. A darabok betanításának fáradságos munkáját Méder Teréz áll. tanítónő, a töle megszokott ügyességgel és alaposággal látta el. Nagy hatást tett a megjelentekre Horváth Gyula plébános ünnepi beszéde is. A kiváló szépen sikerült ünnepély után, a gyermekek lázas izgalma között kezdetét vette a szeretetsomagok szétosztása. 430 gyermek kapott ajándékokkal és édességekkel megrakott csomagot s ebből 40 gyermek cipőt, ruhát, meleg alsót stb. A természetbeni ajándékokon kívül kb. 600 P. fordítottak a gyermekek karácsonyi örömeire. Hogy Kisterenyén a közadakozás bőségszaruja ilyen nagymértékben megtelet, oka talán az, hogy a községi előjáróság a gyűjtés megindításánál a legszebb példával elől járt s a gyűjtést mindvégig eszközölte. Az ajándéktárgyak összegyűjtése körül főleg Ambrus Béla tanító fáradozott. A 430 gyermek mosolygós arca, a szülők örömkönyvei a szavaknál ékeesebben köszönték meg az ünnepély rendezőinek fáradságát. Éreztük, láttuk, hogy ezen a délután mily közel állt egymáshoz Kisterenye szegény és tehetősebb rétege. Itt említjük meg, hogy a kisterenyei nyomoronyhító akció kapcsán, a község előjárósága, közvetlenül az ünnepek előtt 63 családot látott el egész juniusig elegendő liszttel.

Chorin-telepi bányatársulati iskola tanulóinak karácsonyi ünnepélye 23-án este 1/2 6 órai kezdettel a kaszinó helyiségében lett megtartva. Hat szavaltat, egy énekkel átszőtt egy felvonásos gyermek szindarab és Horváth Gyula plébános ünnepi beszéde adott irredenta motíválásokkal átszőtt ünnepi hangulatot, úgy a gyermekeknek, mint a nagyszámú közönségnek, melynek sorában a helybeli intelligencián kívül a községi előjáróság és az áll. isk. tantestületének képviselői is megjelentek. Az ünnepély műsorszámainak lepergése után a helybeli hölgyek kiosztották a szeretetsomagokat. Minden iskolába járó gyermek egy papírcsokkba becsomagolva 1 drb. narancsot, 5 drb. fűgét, 8 drb. szalancukrot, 3 dl. amerikai mogyorót, 15-20 drb.

MEGHIVÓ!

díjmentes himző- és varrótanfolyamunk

látogatására, melyet Salgótarjánban 1931. január hó 5-étől Fő-ucca 75. szám alatt (a Wolf-féle házban) rendezünk. Ezen alkalommal mélyen tisztelt vevőinket alapos

díjmentes oktatásban

részesítjük, a SINGER varrógépek és hozzávaló készülékek használatában. Tanítjuk továbbá díjmentesen! fehérnemű és harisnyátömést a SINGER varrógépen, fehér és színes himzést a SINGER varrógépen, a modern műhímzés összes fajtáit: mint madeira-, ajour-, monogram- és smyrna-munkákat. Részvételi bejelentéseket a tanfolyam részére felvesz:

SINGER VARRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG SALGÓTARJÁN.

kekszet és szentjánoskenyeret kapott. Az iskolába járó leányok az I. és II. osztályban 1-1 babát, a III. osztályban zománcozott, a IV. osztályban porcelán edény készletet, az V. és VI. osztályban pedig 1-1 meséskönyvet kaptak. A fiuk az I. osztályban trombitát, a II. osztályban dugópuskát, a III. osztályban mágneses hallászat, a IV. osztályban motorverseny társasjátékokat, az V. és VI. osztályban 1-1 dominót kaptak. A dusan megrakott karácsonyfa édességei pedig, az iskolába még nem járó csöppségek között került szétosztásra.

Karácsonyi ünnepély az állomáson. Kicsi, de bensőséges karácsonyi ünnepség folyt le december 21-én az állomáson lévő MÁV. segédüzemi körben. A kör áldozatkézsége s Nagy Gyula elnök agitációja ismét lehetővé tette 14 szegény vasutas árva felruházását. A kör helyiségében a feldíszített karácsonyfa tövében Demeter Bertalan r. k. lelkesztő tartott ünnepi hangulatú beszédet. A kör vezetősége ezuton is hálás köszönetét nyilvánítja az alábbi felhívás nélküli önként adakozóknak, akik a kör adományát kiegészítették: Salgótarjáni Takarékpénztár 20, Dr. Sopnyik Géza 10, Zagyvapálfalvai VOGÉ 10, Szántay I. 5, Bencsik Lajos 5, Lovrics Béláné 4, Lechner J. 2, Nagy Gyula 2, Perger J. 2 pengő, Zomor Jenőné és Halasi Ferencné ruhaszövet, Perényi Vendelné harisnyák, Donászy Viktor sapkák, kesztyűk és játékok.

Jó beszélőképeségű urak

varrógép terjesztésére magas jutalék mellett felvétetnek a Singer Varrógép r. t. céghöz. Jelentkezés az üzleti órák alatt.

És lesz . . . !

Írta: Csányi Endre Medárd.

És lesz még egyszer
Ünnep a világon,
Kacsagós, ragyogós
Szép . . . lobogós.

Mikor az ösök
Szelleme szállja,
Szelleme szítja
A fiuk tüzét.

És lesz egy boldog,
Pirosbetűs ünnep
E csepp hazában,
Valamikor akkor,
Mikor megbocsátunk,
S többé sose bántjuk
Egymás szívét . . . s hitét.

Walter magántanfolyam

legolcsóbban, legbiztosabban készít elő középiskolai magánvizsgákra, érettségire. Vidékieknek levelező oktatás. A juniusi és szeptemberi vizsgákra már most jelentkeztek. Budapest, Rákóczi-ut 51.

Szülői értekezlet. Az I. kerületi iskola az 1930/31. iskolai évben december hó 14-én délután 3 órak or tartotta szép számú szülők jelenlétében első szülői

értekezletét. Kovács Géza igazgató a szülői ház és az iskola címére tartott előadást. Egy rövid történettel vezette be előadását melyben azt a kérdést hozta napvilágra, amelyet a tanító intézett ahhoz a gyermekhez, ki nem tanulta meg a leckéjét. A kis gyermek azzal felelt hogy nem volt ideje a tanuláshoz. Majd ezen élet-kép rajzolása után rátért a szülők és tanítók nevelési eljárására. Ahol mind ketten nevelni akarnak, ott a gyermek 2 a kocsi szerepét töltheti be, melyet az egyik erő előre, a másik erő hátrefelé húz. A tanító szereti a gyermeket jó irányban haladva előre, a szülő pedig éppen az ellenkező irányba foglalkozik a gyermek nevelésével. Az anya, az apa, a testvérek, a rokonok, az utca a gyermek nevelői, melyek külön-külön nevelnek és ott áll velük szemben a tanító az 50-60 gyermek nevelője. A szülők legyenek ovatosak a gyermekük nevelésében. A gyermek előtt ne beszéljenek olyan dolgokról, amelyekre a kis tanulónak nagyon a hajlama felfigyelni. Ha a gyermek panasszal él tanítója ellen, a szülő menjen a tanítóhoz és kérjen tőle magyarázatot. A gyermek szülői soha ne neveljenek kelytelen irányban. A drákói szigor és a majomszeretet, a gyermek nevelésben nem vezethet igazi célra. Szeretet és szigorúság együtt azok a helyes nevelési eljárások, melyek a szülők és tanítók között is az összekötő kapcsolatok lehetnek. Neveljenek szülők és tanítók szerettel, hogy a semmi által nem pótolható anya és gyermek anyanyelvre való nevelője, az erkölcsök szülőanyja, a vallásra való oktatója legyen és megértse a tanító nehéz, fáradságos munkáját. Így remélhetjük, hogy a jól nevelt gyermekek a szebb magyar jövőndő előjvetelének hathatós támogatói lehetnek.

Epe- és májbetegségeknél, epekő és sárgaság eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűvíz a hasi szervek működését élénkebb tevékenységre serkenti. Klinikai tapasztalatok igazolják, hogy az otthoni ivókúra különösen hatásos, ha a Ferenc József vizet kevés forró vízzel keverve, reggel éhgyomorra isszuk. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogeriák- és fűszerüzletekben kapható.

Fehérnemű és harisnyá
koppolás, varrás és himzés

SINGER VARRÓGÉPPAL

SINGER FÜKÜZLET MINDENÜTT
SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

SALGÓTARJÁN
a városházával szemben.

Maradandó értékű

ajándék

a hordozható villamos

Singer

varrógép

Precíziós munka és elismert legjobb minőség!

Részletfizetésre is! Kényelmes havi részletek
Díjmentes bemutatás saját otthonában

Singer Varrógép Részvénytársaság

Illetékes fiókület: Salgótarján, Fő-uca 75.

Mikulás az ovodákban. A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége salgótarjáni osztálya m. hó 5-én d. u. 2 órakor özv. Koós Mihályné és d. u. 3 órakor Omilyák Flórisné ovodáiban a gyermekek között 211 db. szeretet-csomagot osztott szét. Még pedig az előbbiben 116, az utóbbiban 95-öt. A csomagok összeállítását csütörtökön Cr. Förster Kálmánné, Gagó Józsefné, Niderland Gyuláné, Szabó Dezsőné, Sztankovics Jánosné, Dr. Tóth Mátyásné, özv. Zemplényi Lászlóné és Vicián Ivánné urnők végezték a „Mansz” foglalkoztató műhelyében. Alma, dió, sütemény, füge, amerikai mogyoró, szalocukor volt az ügyes még pántlikákkal is ellátott piros zsákocskáiban. Az ajándék legnagyobb részét a „Mansz” áldozatkész tagjainak a lövészek ünnepélyére összehordott teasüteményei képezték. Mindkét ovodában a kis csemeték erre az alkalomra betanult verset szavaltak sok kedvességgel és gyermeki bájjal. A szavalatokon kívül ének is volt, amely úgy csengett a szűk falak között mint a tavasz diadalmas himnusza. Csak ezután jött az igazi „Mikulás” Hátán a sok-sok csomagocskával. Volt is öröm a kis szivekben. De egyesekében félelem is. Hogy rosszak voltak és nem kapnak semmit. De a „Mikulás” ezuttal nem tett kivételt: jót, rosszat, gazdagot-szegényt egyformán jutalmazott. De lehet-e rossz egy ilyen piciny emberpalánta és lehet-e őket gazdag-szegény osztályokba sorozni? Nem lehet. Így is történt.

Uj gyorsíró kurzus. A V.K.M. Miniszter általa 580/43 — 1930. számmal engedélyezett Salgótarjáni Gyorsíró Szaktanfolyam 1931. januárban kezdők számára új gyorsírókurzust kezd. A tanfolyamra felvehető valamely középfokú iskola legalább 2 osztályát sikeresen végzett nők és férfiak. A gyorsírásórák az esti órákban lesznek. A kurzus januártól júniusig tart. Beiratkozás minden hétfőn és csütörtökön délután 5-7 óra között a gimnáziumban lehet. Felvételi díj 2 pengő, havi tandíj 5 pengő.

Ház eladó a Somlyó-utca 4. szám. Érdeklődni lehet a tulajdonosnál.

HIRDESSÜNK

A MUNKA

politikai hetilapban.

Cserkészcsapat szemle városunkban. Az Országos Testnevelési Tanács minden évben, megbízottjai útján ellenőrzi a levontköteles cserkész fiúk kiképzését és az e téren elért haladásukat. Ez évben m. hó 7-én vasárnap reggel tartotta meg az ellenőrző szemlét az O. T. T. megbízásából Töttössy Aladár altanácsnok, járási vezető. A szemle pontban 8 órakor kezdődött az Acélgár győntörű sporttelepen, ahol már jóval 8 óra előtt, vigan gyakorlatoztak a levont-

köteles cserkészek. Paraszty Pál gazdasági főtanácsos társaságában érkező Töttössy Aladár járási testnevelési felügyelőt a sportpálya bejáratánál Elsner Gusztáv csendőrszázados, a helybizottság elnöke, Dr. Holcsek Béla helybizottság ügyésze és a Magyar Cserkészszevetség X. kerületének megbízottja és helybizottsági ellenőrző tisztje Röder Alfréd csapatparancsnok fogadta. Egymás után kerültek a szemle alá a 145 számú Sírály, a 153 számú Mátra és a 925 számú Balassa Bálint cserkészcsapatok, mely csapatoknak munkáját külön-külön megvizsgálta az O. T. T. képviselője és esetenként a legjobb és legpraktikusabb tanácsokat adta az egyes fiúknak illetve őröknek. A szemle d. e. 11 óráig tartott, mely után a járási testnevelési vezető a csapatok tisztikarának a legteljesebb elismerését tolmácsolta és a levontköteles fiúk buzgó együttműködésére bízta őket. A jól sikerült szemlét pompás díszmenet zárta be, mely után a csapatok a jól végzett munka érzésével egymás után otthonaikba bevonultak.

Mozi. A város képviselőtestülete december hó 18-án tartott közgyűlésén tárgyalta Révay Sándor mozibérlő beadványát. A beadvány szerint Révay egyrészt a jelenlegi szerződés enyhítését, annak 3 év múlva történt lejárása után a meghosszabbítást, másrészt egy új mozgószínház építését kérelmezte. — Kérelmének első részét a képviselőtestület elutasította. Viszont elvben hozzájárult egy új mozgószínház megépítéséhez. Tudomásom szerint az „Ufa” képviselőtestületben nyújtotta be a kérvényt. Tehát az új mozgószínházunkat az „Ufa” építené fel. A tervek városhoz illőek. Külső és belső csin, méret tekintetében díszes lenne Salgótarjánnak. Miután a város képviselőtestülete ilyen dicséretreméltóan a város jövő fejlődésére nagyban kiható módon határozott, most Révay Sándoron, illetve az Ufán áll, hogy 1931 őszére már transzparens hirdesse az új mozgószínházat.

A „MAGYAR HÉTFŐ” a legelterjedtebb és legolcsóbb hétfői lap, december 29-i számában kezdi meg a legszeszenciósabb háborus cikksorozat közlését, a „PRZEMYSLI VÁR TITKAI” címmel. Beszámolunk a hős honvédek harcáról, a kirohanásokról, azokról a fantasztikus borzalmakról, amelyek eddig még sehol sem kerültek napvilágra. A cikksorozat második része a hadifogság szenvedéseiről számol be. Minden háborút viseltek, s mindazok hozzátartozóinak, akik élve jöttek vissza, akik meghaltak, vagy a fogságban eltűntek, el kell ezt olvasni, mert róluk, övéikről lesz benne szó. A „Magyar Hétfő” ára csak 6 fillér, de még olcsóbban is hozzájuthat, ha postautalványon beküld 80 fillért, amiért negyedévig, ameddig a cikksorozat tart, postán kapja meg a Magyar Hétfő-t. Bármily hadifogoly vagy háborus ügyben szívesen adunk felvilágosítást válaszbélyeg beküldése mellett.

„Magyar Hétfő” kiadóhivatala.

Nyomatott: „A MUNKA” könyvnyomdában Salgótarján. — Nyomdatulajdonos: Végh Kálmán

Hirdetmény. Az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének kiigazítása tárgyában. Felhívom a város lakosságát, hogy 1931. évi január hó 15-ig a város-házán (I. emelet 19. ajtó) készenlében levő számlapon vallomást szolgáltatnak az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének kiigazításával kapcsolatban mindazok, akiknél a választójogosultság tekintetében változás állott be, illetőleg választójogosultságukat újabban szerezték meg. Salgótarján, 1930. december 17. Dr. Förster Kálmán polgármester.

SPORT.

Néhány hete annak, hogy a futball-szezon befejezést nyert. S ez a befejezés meghozta városunknak azt, amit már oly régen vár Salgótarján sporttársadalma: a díszes első helyet mind az első, mind pedig a másodosztályban, sőt még a Mill bajnokságban is. Nagy dolog volt az, amit az SSE, az SBTC és ifjúsági csapataik, valamint kisebb mértékben még a SAC is produkáltak. Fő elismerést érdemel itten az SSE derék gárdája. Immár 30 esztendeje, hogy ez a derék egyesület, — amely a magyar futball bölcsőjében született — műveli a magyar futball fejlesztését. Dicsőségesen harcolt ez a csapat megalakulásától kezdve, de különösen pedig most az utolsó egy-két évben. S ezalatt a hosszú idő alatt annyira fejlődött, hogy ma már méltán mondhatjuk Magyarországon egyik legkiválóbb amateur csapatának. Nem szerénytelenség ez tőlünk, ha megvizsgálunk néhány adatot az egyesület utóbbi eredményeiből. — Az SSE az 1930-évi bajnokságot 38 meccset, amelyek közül 28-at győztesen abszolvált, 6 ízben volt döntetlen és csak 4 szer vesztett. A gólarány pedig 115:45. Olyan eredmény ez, ami még bármelyik proficsapatnak is díszére válnék. Emeli az eredmény értékét az is, hogy ez évben 4 ízben profi csapatot látott vendégül az SSE, s dicsőségesen megállta velük szemben a helyét.

Csak előre fiúk!

Ha tovább is így dolgoztok, akkor végre elérhetjük vágyunkat, hogy kedvenc csapatunk tavasszal is a már régen megérdemelt első helyen fog végezni.

Most pedig legyünk azon, hogy városunk ezen országos hírű csapata kerüljön bele a Nemzeti Sport hasábjain közölt jövőre már megvalósítandó „Nemzeti Bajnokság”-ba, amelyben 12 profi és a 4 legjobb amateur csapat küzd majd a dicsőséges „Magyarbajnok” címért. S az e célban kifejtett fáradtságunkért azt hiszem elég elégtétel lesz az, hogy csapatunk a Ferencvárossal, Hungáriával, Újpesttel stb. egy sorban fog küzdeni a bajnoki címért.

1689/1930. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. törvényszéknek 1929 évi 14 P. 50337/9 számú végzése következtében dr. Toffler Arthur ügyvéd által képviselt Steana Magyar Köolaj rt. és csatl. társai javára 1751 P. 31 f. s jár. erejéig 1930 évi aug. hó 11 én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2180 P-re becsült következő ingóságok, u. m.: motor-kerekpár, lovak, kocsik stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a starjáni kir. járásbírószág 1930 ik évi Pk. 6054 számú végzése folytán 1751 P 31 fill. tökékövetelés, ennek 1929 évi nov. hó 1 napjától járó 9 % kamatai, összesen 294P 66 fillérben bíróság már megállapított

költségek erejéig Salgótarjánban leendő meglartására 1931 évi január hó 5-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a leg-többet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felül foglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Salgótarján, 1930. nov. 30.

Török

kir. jbirósági végrehajtó.

Pályázati hirdetmény.

Salgótarján m. város területén szükséges egy mezőőri állásra pályázatot hirdetek.

Az 1893. évi XII t.c. 77. §-a értelmében a pályázók igazolni tartoznak: magyar állampolgárságukat, büntetlen életüket, nagykorúságukat, egészségi állapotukat, valamint azt, hogy irni-olvasni tudnak.

A mezőőr, mint szerződéses alkalmazott anyagi felelősséget tartozik vállalni az őrizetere bizott határban lévő terményekért és egyéb dolgokért.

Javadalmazása egy évre: 960 pengő készpénz, 6 m³ tüzifa beszállítva, 1 hold föld bemunkálva, 1 pár bakancs, természetbeni lakás,

A felfogadott mezőőr állását 1931 január 1-én tartozik elfoglalni.

A pályázatok határideje: 1930. december hó 22.

Salgótarján, 1930. december 9.

Dr. Förster Kálmán polgármester.

Salgótarján megyei város polgármesterétől.

11828/1930. sz.

Hirdetmény.

az 1930. évben foganatosítandó népszámlálás tárgyában.

Értesitem a város közönségét, hogy a m. kir. kormány 4341/1930. M. E. sz. rendeletével az 1930. évi XXV. t. c. alapján az 1931. évi január hó 1-10-ike között végrehajtandó általános népszámlálást, valamint ezzel egyidejűleg a lakás céljára szolgáló épületeknek és lakásoknak, továbbá az önálló iparosoknak és kereskedőknek összeírását rendel el.

A népszámlálás Salgótarjánban is 1931. január 1- január 10-ike között népszámláló biztosok által házról-házra való összeírással a helyszínen lesz foganatosítva.

Felhívom a város közönségét, hogy a jelzett napokon lakásaikban olyan hozzártartozójuk legyen otthon, aki a számláló biztosoknak megfelelő felvilágosításokat megadhatja a számlálólapok kitöltésénél.

Nyomatékosan hangsúlyozom, hogy a népszámlálás nem adóztatási célból történik, adóüggyel egyáltalában összefüggésben nincs, sőt a törvény egyenesen tiltja népszámlálási adatoknak adóztatási célokra való felhasználását. Mindenkinek érdeke, hogy a valóságnak megfelelő adatokat valja be, mert a törvény a hamis adat beszolgáltatásokat bünteti, viszont a bevallott adatok miatt senkit kár nem érhet.

Salgótarján, 1930. dec. 17.

Dr. Förster Kálmán s.k. polgármester.

APOLLO MOZGÓ HETI MŰSORA:

3. Sz. 4 V.

6. Kedd

„C” az álarcos lovas.
Bravurfilm 10 felv.A kétarcu ember.
Kalandortörténet.Jön!
HARRY PIEL leg-Keleti éjszakák.
Dráma 7 felv.Az egyenlítő alatt.
Expedíciós film.Jön!
A LÁNGOK HÖSE.

Kezdetek kedden és csütörtökön este 8, szombaton este fél 9, vasár és ünneppnap d. u. 5, 7 és 9 órakor. Zenepótdíj 10 fillér.